

UTTALELSE FRA NORGES KIRKEVERGELAG til "Styrket demokrati i Den norske kirke"

283

Kirkevergelag	
2008/07/38	39.08
Kode Ki-501	Beh.

Norges Kirkevergelag (NKVL) vil i all hovedsak slutte seg til KAs høringssvar. Deres svar gir godt uttrykk for sentrale punkter man ønsker å holde frem fra NKVLs side.

NKVL vil gi honnør til arbeidsgruppen for å ha kommet med konstruktive forslag til å styrke valgdeltakelsen ved kirkelige valg. NKVL mener likevel samlet sett at arbeidsgruppen bare delvis har fanget opp de reelle utfordringer som må løses for å sikre et styrket demokrati i Den norske kirke. Innstillingen har et for sterkt fokus på det kirkelige demokrati på nasjonalt og regionalt nivå og valgene til disse organer. Lokaldemokratiets utfordringer og generelle demokratibyggende tiltak er i liten grad i fokus.

NKVL slutter seg til utvalget ved at man snur fokus i forhold til dem som velges til kirkemøtet. Det er dem som velges som medlemmer av kirkemøtet som utgjør bispedømmeråd og ikke omvendt.

Man vil videre utfordre departementet til å vektlegge oppfølgingen av Stortingsvedtaket om en kirkelig demokratireform. Vi tar til etterretning at mandat og tidsfrist for denne arbeidsgruppen ikke ga anledning til å behandle bl.a myndighetsspørsmål og fordeling av makt mellom kirkelige organer i sin fulle bredde. Man mener likevel at det vil være beklagelig dersom den videre oppfølging avgrenses til spørsmål om tekniske valgordninger og antall Kirkemøtedelegater

Vurdering av arbeidsgruppens forslag.

NKVL støtter

- NKVL støtter en økning i antall leke medlemmer i Kirkemøtet/bispedømmerådene
- NKVL støtter forslaget til differensiering av antall medlemmer ut fra befolkningsgrunnlag
- NKVL støtter at ordningen med 5 medlemmer av Kirkemøtet på fritt grunnlag opphører
- NKVL støtter utprøving av direkte valg til Kirkemøtet
- NKVL støtter etablering av reelle valgmuligheter ved valg til Kirkemøtet ved at et antall stemmeberettigede kan stille kandidater som skal føres opp på den endelige valglisten
- NKVL støtter forslaget om å se bispedømmene som valgkrets
- NKVL støtter at kirkelige valg legges til en felles offentlig valgdag, primært samtidig med stortingsvalg
- NKVL støtter at valget ikke bare gjøres "samtidig med", men også i et lokale i nær tilknytning til de øvrige offentlige valg
- NKVL støtter godtgjørelse til medlemmer av valgstyret og stemmestyret
- NKVL støtter at det blir lettere adgang til å oppnå stemmerett i annet sokn enn der man er bosatt

NKVL er kritiske til

- NKVL er skeptisk til preferanse valg ettersom det ikke fremkommer noe konkret forslag til hvordan kandidatenes kirkepolitiske profil skal fremkomme
- NKVL er kritiske til en blandingsmodell av direkte og indirekte valg ettersom dette blir komplisert og vanskelig å kommunisere.
- *Dersom* det prøves ut vil NKVL støtte forslaget om at det er menighetsrådet som organ som stemmer og ikke enkeltmedlemmer

Hva NKVL savner i innstillingen

- Generelt fokus på tiltak som kan styrke det lokalkirkelige demokrati
- Tiltak som kan bidra til å styrke legitimiteten til lokale kirkelige organer med sikte på en sterkere lokal styring. Det er gitt altfor mye fokus til det nasjonale perspektiv og til sammensetning av kirkemøtet/ kirkeråd. Skal vi styrke demokratiet i kirken, så må også det lokale leddet styrkes på ulike måter. Vi vil derfor bl.a imøtese en ordning med mulighet for **direkte valg til fellesråd**
- Mulighet for ulike forsøk også ved lokale valg

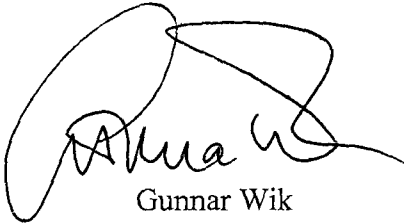
NKVL vil foreslå følgende endringer / tillegg i forhold til arbeidsgruppens forslag

- **Vedr lek kirkelig ansatt.**
NKVL mener at leke tilsatte bør sidestilles med alle andre leke representanter og bør nomineres sammen med disse og velges som disse.
Vi er således ikke fornøyd med dagens ordning knyttet til valg av lek kirkelig tilsatt. Det er mange yrkesgrupper som i dag ikke er med på kirkemøtet og derfor ikke har noen innflytelse på agenda eller vedtak. Dagens ordning bygger nok på en forståelse av lik representasjon fra embete og andre yrkesgrupper. Vi mener at det er tjenlig at disse grupperinger er representert, men ikke i hvordan de velges.

Vi mener at man bør likestille leke ansatte med alle leke kandidater. Ellers vil det oppleves som yrkesforbud å være tilsatt i kirkelig stilling med lokal arbeidsgiver. Man må se bort fra "representasjonstankegang" da den ikke treffer, men heller forkludrer den tenkte linje hva representasjon angår. Dette betyr at leke tilsatte bør sidestilles med alle leke representanter og slik sett være valgbar uten kvotebegrensning.

- Man bør kalle de lokale rådene (menighetsråd/ fellesråd) for **styre** for dermed å markere disse organers reelle utøvelse av ansvar og myndighet. Dette kan bidra til å styrke det demokratiske element og forståelse og virke begrensende på den innflytelse som man har fra embetsverk, administrasjon og lovverk
- Det etableres (som forsøksordning) partssammensatte utvalg på bispedømmenivå som får ansvar for tilsettinger. Kun leke valgte representanter i bispedømmerådet kan representere arbeidsgiver i det partssammensatte utvalget
- Det etableres en forsøkshjemmel som også gir mulighet til (i begrenset omfang) å utprøve direkte valg også til fellesrådets leder

- Vi mener at det er sterk grunn til å se på dagens ordning knyttet til **valg av Kirkerådet**. Dagens ordning bygger på en så sammensatt og kompleks kabal der ulike hensyn vektlegges slik at det ikke foregår en reell nominasjonsprosess eller et reelt valg. Det oppleves mer som en oppnevning. Dette gjør at den prosess som går forut for valget gir nominasjonskomiteen for stor makt og at det forslag som legges frem virker styrende i forhold til valget. Det er nødvendig med et reelt valg til det viktige organ som Kirkerådet er. Det bør kunne finnes adekvate måter å gjennomføre et slikt valg på som ivaretar de hensyn som er nødvendig i Kirkerådets sammensetning.

Gunnar Wik
leder

for Norges Kirkevergelag
30.august 2008

Valgerd Svarstad Haugland
styremedlem
(sign)

Johannes Sørhaug
styremedlem
(sign)